

اکبریان در این مورد تأکید کرد: بسیاری از دانشجویان بدون شناخت کافی از ماهیت کار در معدن وارد این رشته می‌شوند.

او همچنین درباره کارورزی دانشجویان دانشجو گفت: در بسیاری از موارد این دوره‌ها به شکل صوری برگزار می‌شود و دانشجویان تجربه عملی واقعی کسب نمی‌کنند، در حالی که رشته‌های فنی نیازمند آموزش عملی و حضور در محیط واقعی کار هستند.

آینده معدن؛ فناوری‌های نوین، بهره‌وری و معدن‌کاری سبز

در بخش پایانی نشست، اکبریان به آینده صنعت معدن اشاره کرد و بر ضرورت حرکت به سمت افزایش بهره‌وری، کاهش تخریب محیط‌زیست، ارتقای ایمنی و استفاده از فناوری‌های نوین تأکید کردند.

در این بخش همچنین به نقش فناوری‌هایی مانند اتوماسیون و هوش مصنوعی در تحول فعالیت‌های معدنی اشاره شد. سخنرانان معتقد بودند که هرچند گذار از روش‌های سنتی به فناوری‌های جدید با چالش‌هایی همراه است، اما این تحول برای آینده صنعت معدن اجتناب‌ناپذیر است.

همچنین پیشنهاد شد با همکاری شکل‌های صنعتی مانند انجمن سنگ‌آهن و انجمن فولاد، گروه‌هایی از دانشجویان و پژوهشگران به واحدهای تولیدی اعزام شوند تا در قالب تیم‌های مسئله‌محور به حل مشکلات واقعی صنعت کمک کنند.

جمع‌بندی

در مجموع، مباحث مطرح‌شده در این نشست نشان داد که صنعت معدن ایران با وجود ظرفیت‌های طبیعی قابل توجه، با چالش‌های متعددی در حوزه سرمایه‌گذاری، سیاست‌گذاری، آموزش و فناوری مواجه است.

سخنرانان معتقد بودند که با اصلاح سیاست‌های توسعه‌ای، تقویت سرمایه‌گذاری، ارتقای آموزش مهارتی، تقویت ارتباط دانشگاه و صنعت و حرکت به سمت معدن‌کاری دانش‌بنیان و سبز، می‌توان مسیر تازه‌ای برای توسعه پایدار این صنعت و ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر در آن فراهم کرد. ■

گروه نشست‌های بازار کار

نیاز در این حوزه صبر است. به گفته وی، معدنکاری حوزه‌ای پیچیده و پرریسک است و فعالان این عرصه باید توانایی مدیریت ریسک، عبور از بحران و تحمل شرایط دشوار را داشته باشند.

او افزود: بسیاری از افراد تنها موفقیت‌های محدود در این حوزه را می‌بینند، در حالی که شکست‌ها و چالش‌های فراوانی نیز در مسیر فعالیت معدنی وجود دارد.

مسئولیت اخلاقی بهره‌برداران و مفهوم «حق معدن»

در ادامه نشست، اکبریان به مفهوم «حق معدن» اشاره کرد و گفت در کنار حقوق دولت، بهره‌بردار و کارگران، باید به حق خود معدن نیز توجه کرد. به گفته او، معدن یک منبع طبیعی ارزشمند است و بهره‌برداران باید با رعایت اصول فنی و زیست‌محیطی از آن بهره‌برداری کنند و از تخریب منابع و نگاه کوتاه‌مدت اقتصادی پرهیز شود.

آمار اشتغال و ساختار معادن کشور

در بخش دیگری از نشست به آمار اشتغال در معادن کشور پرداخته شد. در این مورد اکبریان گفت: حدود ۱۶۵ معدن فعال در کشور وجود دارد و در مجموع نزدیک به ۴۷۰ تا ۴۸۰ پروانه بهره‌برداری صادر شده است. در این میان تعداد محدودی از معادن در مقیاس بزرگ فعالیت می‌کنند و بخش عمده معادن کشور در گروه معادن کوچک و متوسط قرار دارند. تعداد کارکنان در معادن بزرگ می‌تواند به چندین هزار نفر برسد، در حالی که در معادن کوچک و متوسط این تعداد معمولاً بین چند ده نفر تا حدود یکصد نفر متغیر است.

ضعف مستندسازی و فاصله دانشگاه و صنعت

در این نشست همچنین به ضعف مستندسازی تجربه‌های صنعتی در کشور اشاره شد. برخی از حاضران پیشنهاد کردند شرکت‌های معدنی و شکل‌های صنعتی دپارتمان‌های پژوهشی فعال ایجاد کنند تا تجربه‌های عملی ثبت و در اختیار دانشگاه‌ها قرار گیرد.

به گفته آنان، نبود فرهنگ مستندسازی باعث می‌شود بسیاری از تجربیات ارزشمند صنعت به نسل‌های بعدی منتقل نشود.

هدایت تحصیلی و آموزش مهارت‌های عملی

در ادامه نشست، مسئله هدایت تحصیلی دانش‌آموزان و آشنایی آنان با مشاغل صنعتی مورد توجه قرار گرفت.

به گفته دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران، تحریم‌ها، محدودیت واردات ماشین‌آلات و تجهیزات، ضعف محیط کسب‌وکار، دشواری تأمین مالی پروژه‌ها، ریسک بالایی وثایق معدنی برای بانک‌ها و چالش‌های لجستیکی از جمله مهم‌ترین موانع توسعه پروژه‌های معدنی در کشور هستند. او همچنین به فاصله میان دانشگاه و صنعت اشاره کرد و گفت: در بسیاری از موارد آموزش دانشگاهی بیش از حد نظری است و مهارت‌های عملی مورد نیاز صنعت به دانشجویان منتقل نمی‌شود.

نقش سازمان‌های توسعه‌ای و نقد عملکرد نهادهای دولتی

اکبریان در بخش دیگری از نشست به نقش سازمان‌های توسعه‌ای در بخش معدن، به‌ویژه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، اشاره کرد. رئیس هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران توضیح داد که فلسفه وجودی چنین سازمان‌هایی آن است که در پروژه‌هایی که بخش خصوصی به دلیل ریسک بالا یا نبود توجیه اقتصادی وارد نمی‌شود سرمایه‌گذاری کنند و پس از سودآور شدن پروژه، آن را به بخش خصوصی واگذار کنند.

با این حال، به گفته او در برخی موارد این نقش به‌درستی اجرا نشده و نهادهای توسعه‌ای به جای ایفای نقش تسهیل‌گر، خود به بازیگران اصلی در برخی پروژه‌های معدنی تبدیل شده‌اند.

سیاست واردات ماشین‌آلات و ضرورت رقابت در صنعت

خالقی در ادامه نشست به موضوع واردات ماشین‌آلات معدنی اشاره کرد و گفت حمایت از تولید داخلی امری ضروری است، اما این حمایت باید در چارچوب رقابت سالم و سیاست‌های شفاف انجام شود.

به گفته وی، تجربه برخی صنایع نشان می‌دهد حمایت‌های بدون برنامه و طولانی‌مدت می‌تواند به شکل‌گیری انحصار و کاهش بهره‌وری منجر شود. بنابراین سیاست‌های حمایتی باید به گونه‌ای طراحی شوند که ضمن تقویت تولید داخلی، امکان نوسازی فناوری و تجهیزات را نیز فراهم کنند.

ویژگی‌های لازم برای فعالیت در حوزه معدن

اکبریان در پاسخ به پرسشی درباره ویژگی‌های لازم برای ورود به صنعت معدن تأکید کرد که نخستین ویژگی مورد